

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 8. veebruar 2013
(OR. en)**

EUCO 37/13

**CO EUR 5
CONCL 3**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
7.–8. VEEBRUAR 2013**

**JÄRELDUSED
(MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK)**

Delegatsioonidele edastatakse Euroopa Ülemkogu (7.–8. veebruar 2013) järeldused mitmeaastase finantsraamistiku kohta¹.

¹ Järeldused muudes küsimustes leiab dokumendist 3/13.

ÜLDOSA

1. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on astunud viimastel aastatel olulisi samme majandus- ja finantskriisi põhjustatud väljakutsetele reageerimiseks. Tulevikus peab järgmine mitmeaastane finantsraamistik tagama, et Euroopa Liidu eelarves nähakse ette vahendid, mis aitavad Euroopal kriisist väljuda. Euroopa Liidu eelarve peab kutsuma esile majanduskasvu ja töökohtade loomist kogu Euroopas, eelkõige võimendades investeringuid tootmisse ja inimkapitali. Tulevases mitmeaastases finantsraamistikus tuleks teha kulutusi majanduskasvu, tööhõive, konkurentsivõime ja lähenemise toetamiseks kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”. Sel ajal, kui Euroopas tugevdatakse eelarvedistsipliini, on ülimalt oluline, et tulevane mitmeaastane finantsraamistik kajastaks liikmesriikide poolt puudujäägi ja võlataseme jätkusuutlikumale teele viimiseks tehtavaid konsolideerimispingutusi. Iga kulutatud euro väärtust tuleb hoolikalt analüüsida, tagades, et tulevase mitmeaastase finantsraamistiku alusel tehtavate kulutuste Euroopa lisaväärtust ja kvaliteeti suurendataks muu hulgas vahendite koondamisega, mis on katalüsaatoriks ja loob mastaabisäästu, positiivset piiriülest ja välismõju, aidates seega tõhusamalt või kiiremalt saavutada ühiseid kokkulepitud poliitilisi eesmärke ja vähendada riikide kulusid. Jätkusuutlik majanduskasv ja tööhõive taastuvad üksnes juhul, kui kohaldatakse arukat eelarve konsolideerimist hõlmavat järjekindlat ja laiapõhjalist lähenemisviisi, milles on ühendatud investeerimine tulevasse majanduskasvu, usaldusväärne makromajanduspoliitika ja aktiivne tööhõivestrategia, mis säilitab sotsiaalse ühtekuuluvuse. ELi poliitikad peavad vastama subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja solidaarsuse põhimõtetele ning andma tegelikku lisaväärtust.

2. Tulevane finantsraamistik ei pea tagama mitte üksnes kulude sobiva taseme, vaid ka kvaliteedi. Kulude kvaliteet võimaldab paremini arendada poliitikaid, kasutades täiel määral ära neist tulenevaid võimalusi Euroopa lisaväärtuse osas, eelkõige ajal, mil liikmesriikide eelarvelised vahendid on rangelt piiratud. Seetõttu tuleks kõiki rahastamisvahendeid kasutada võimalikult tõhusalt. Liidu vahendite kulutamise kvaliteedi parandamisele suunatud jõupingutused peavad muu hulgas sisaldama poliitikate paremat juhtimist, sealhulgas teatavat tingimuslikkust, kontsentreerimist ja rahastamise suunamist võimaluse korral kõikide rubriikide kõigi rahastamisinstrumentide ja programmide puhul nendesse valdkondadesse, mis annavad suurima panuse majanduskasvu, töökohtade loomisse ja konkurentsivõime suurendamisse. Tagada tuleks korrapärane poliitilisel tasandil aruandlus tulemuste hindamiseks kõikide poliitikate ja rahastamisvahendite osas. Lisaks peavad kulude asjakohast kvaliteeti tagavad elemendid sisaldama paindlikkust, positiivseid stiimuleid, vahendite kontsentreerimist majanduskasvu suurendavatesse meetmetesse, hindamist ja läbivaatamist, rõhuasetust tulemustele, lihtsustatud elluviimist, nõuetekohast tehnilist abi, konkurentsipõhimõtte kohaldamist projektide valimise suhtes ning rahastamisvahendite asjakohast kasutamist. Käesolevad järeldused sisaldavad mitmeid elemente, mis aitavad eespool esitatud põhimõtteid kohaldada. Lisaks peaksid kõik liidu institutsioonid tegema jõupingutusi selle nimel, et asjaomaseid rahastamisvahendeid käsitlevad valdkondlikud õigusaktid sisaldaksid sätteid, mille eesmärk on parandada kulutamise kvaliteeti.
3. Kulutamise kvaliteedi üksikasjaliku hindamise võimaldamiseks ning kooskõlas komisjoni poolt ELi toimimise lepingu artikli 318 kohaselt esitatava liidu rahanduse iga-aastase hindamisaruandega edastab komisjon igal aastal nõukogule ja Euroopa Parlamendile kokkuvõtva aruande ühise strateegilise raamistiku programmide kohta (tuginedes liikmesriikide iga-aastastele rakendamisaruannetele) ning kokkuvõtte kõikidest kättesaadavatest hinnangutest nende programmide kohta. Lisaks esitatakse programmitöö perioodi jooksul ühise strateegilise raamistiku programmide jaoks kaks strateegilist aruannet.
4. Uus mitmeaastane finantsraamistik hõlmab aastate 2014 ja 2020 vahelist seitset aastat ning see koostatakse 28 liikmesriigist koosneva Euroopa Liidu jaoks, eeldades, et Horvaatia ühineb liiduga 2013. aastal.

5. Kulutused rühmitatakse kuude rubriiki, mis vastavad liidu poliitilistele prioriteetidele ja on vahendite tõhusaks eraldamiseks piisavalt paindlikud.

Mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) struktuur on järgmine:

- alamrubriik 1a „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks”, mis sisaldab Euroopa ühendamise rahastut;
- alamrubriik 1b „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus”;
- rubriik 2 „Jätkusuutlik majanduskasv: loodusvarad”, mis sisaldab vaheülemmäära turuga seotud kulude ja otsetoetuste jaoks;
- rubriik 3 „Julgeolek ja kodakondsus”;
- rubriik 4 „Globaalne Euroopa”;
- rubriik 5 „Halduskulud”, mis sisaldab halduskulude vaheülemmäära;
- rubriik 6 „Hüvitised”.

6. Euroopa Ülemkogu on jõudnud poliitilisele kokkuleppele, et 28-liikmelise ELi kulutuste maksimaalne kogusumma aastatel 2014–2020 on 959 988 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringutena, mis moodustab 1,00% ELi kogurahvatulust, ja 908 400 miljonit eurot maksete assigneeringutena, mis moodustab 0,95% ELi kogurahvatulust. Kulukohustuste assigneeringute jaotust on kirjeldatud allpool. Samad arvandmed on esitatud ka I lisas toodud tabelis, milles on samuti esitatud maksete assigneeringute ajakava. Kõik arvandmed on esitatud 2011. aasta püsivhindades. Inflatsiooni arvessevõtmiseks toimub igal aastal automaatselt tehniline kohandamine. See on alus, mille põhjal nõukogu üritab nüüd saada Euroopa Parlamendilt nõusolekut kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 312 lõikega 2, milles on sätestatud, et nõukogu võtab mitmeaastase finantsraamistiku määrase vastu pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Selleks et tagada, et liit suudab ajavahemikul 2014–2020 täita kõik oma olemasolevatest ja tulevastest kulukohustustest tulenevad finantskohustused kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 323, kehtestatakse erieeskirjad iga-aastaste maksete ülemmäärade haldamiseks.

Ühise strateegilise raamistiku fondidest abi saamise kõlblikkuse ja rahastamispakettide kindlaksmääramiseks ning ka kogurahvatulu arvutamiseks kasutatud statistilised andmed ja prognoosid on samad, mida kasutati komisjoni ajakohastatud ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku määrase kohta 2012. aasta juulis (COM(2012) 388).

7. Võttes arvesse Euroopas investeerimise arendamiseks vajalikke finantsvahendeid ja eesmärki maksimeerida ELi eelarvest toetatavate meetmete võimendavat mõju, kasutatakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku rakendamise osana laiemalt rahastamisvahendeid, sealhulgas projektivõlakirju. Rahastamisvahendid peavad olema suunatud liidu ühe või mitme konkreetse poliitilise eesmärgi täitmisele, toimima mittediskrimineerival viisil ja neil peab olema selge lõpukuupäev; need peavad vastama usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele ja täiendama traditsioonilisi vahendeid, näiteks toetusi. Liidu finantskohustused selliste rahaliste vahendite osas piirduvad järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ELi eelarvega ning nendest ei tulene liidu eelarvele tingimuslikke kohustusi.

Rahastamisvahendeid saab kasutada üksnes juhul, kui need vastavad uues finantsmääruses sätestatud rangetele tingimustele. Rahastamisvahendite eesmärgil peaks rahastamine ELi eelarvest toimuma üksnes mõistlikus ulatuses ja juhul, kui sellel on lisaväärtus.

8. Täitmata kulukohustused (RAL – *reste à liquider*) on mitmeaastase programmi ning liigendatud assigneeringutega vältimatult kaasnev element. Erinevatel põhjustel on aga ajavahemikku 2007–2013 hõlmava finantsraamistiku lõpus täitmata kulukohustuste määr prognoositust märkimisväärselt suurem. Selleks et tagada seega kõigi rubriikide kohaste maksete hallatav tase ja profiil, on finantsraamistiku (2014–2020) suhtes tehtava kokkuleppega lahutamatult seotud mitu tingimust:
- kulukohustuste tasemed on kõigis rubriikides kehtestatud sobival tasemel;
 - kulukohustuste vabastamise eeskirju, eelkõige kulukohustuste automaatse vabastamise eeskirju kohaldatakse rangelt kõigi rubriikide puhul;
 - eelrahastamise määrasid on võrreldes ajavahemikuga 2007–2013 vähendatud;
 - iga-aastaseid kulukohustusi ühtekuuluvuspoliitika kohase piirkondliku nn ohutusvõrgu loomiseks ei ole vähendatud, et anda panus kulukohustuste ja maksete hallatavasse profiili.
9. ELi ülesanne on range kontrollimise, teatavate tingimuste seadmise ja tõhusa tulemuste mõõtmise abil tagada rahaliste vahendite parim kasutamine. EL peab samuti reageerima vajadusele lihtsustada oma rahastamisprogramme, et vähendada abisaajate ja kõikide osalejate halduskoormust ja kulusid nii ELi kui ka riikide tasandil. Kõik järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga seotud valdkondlikud õigusaktid ning uus finantsmäärus ja institutsioonidevaheline kokkulepe eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta peaksid sisaldama sisulisi elemente, mis aitavad lihtsustada ja parandada vastutust ja ELi rahaliste vahendite tõhusat kasutamist. Eelkõige tehakse nii õigusaktides kui ka nende rakendamisel jõupingutusi subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete täieliku arvessevõtmise tagamiseks ning selleks, et leebemate eeskirjade määratlemisel võetakse arvesse väikeste programmide eripärasid nn üheregioonilistes liikmesriikides.

10. Mõnes poliitikavaldkonnas sõltub eesmärkide optimaalne saavutamine prioriteetide, nagu keskkonnakaitse integreerimisest muude poliitikavaldkondade erinevatesse vahenditesse. Kliimameetmete eesmärkide saavutamiseks on ajavahemikul 2014–2020 seotud vähemalt 20% ELi kuludest ning seega tuleb neid arvesse võtta ka asjakohastes vahendites, tagamaks, et need aitavad tugevdada energiajulgeolekut, arendades vähese CO₂-heitega, ressursitõhusat ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist majandust – nii edendatakse Euroopa konkurentsivõimet ning luuakse rohkem ja keskkonnahoidlikke töökohti.
11. Selleks et võimaldada ELi eelarvel täita oma olulist rolli majanduskasvu, töökohtade loomise ja konkurentsivõime edendamisel, tuleb järgmised seadusandlikud tekstid nüüd aluslepingus sätestatud korras ja eri institutsioonide rolli austades võimalikult kiiresti vastu võtta. Eelkõige:
- määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;
 - institutsioonidevaheline kokkulepe eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta;
 - otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta ja selle rakendusmeetmed.

Käesolevas kokkuleppes esitatud kulukohustuste tasemete alusel ja võttes teadmiseks kõikide rubriikide jaoks komisjoni poolt ette pandud soovituslikud summad, palutakse nõukogul ja Euroopa Parlamendil jõuda õigeaegselt kokkuleppele mitmeaastase finantsraamistiku alusel rahastatavate kõikide kavandatud instrumentide, programmide ja vahendite asjakohase rahastamise suhtes, jättes sealhulgas läbivaatamise võimaluse.

Tuletades meelde viimaste kuude jooksul Euroopa Parlamendiga toimunud sagedasi kohtumisi nii üldasjade nõukogu istungite raames kui ka institutsioonide presidentide ja eesistujate tasemel kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 324, kutsub Euroopa Ülemkogu eesistujariiki üles kiiresti edendama arutelusid Euroopa Parlamendiga.

Komisjonil palutakse osutada igakülgset abi ja toetust, mida ta peab otsustamisprotsessiga edasimineku seisukohast kasulikuks.

12. Euroopa Ülemkogu kutsub kaasseadusandjaid üles võtma kiiresti vastu mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) rakendavad rahastamisprogrammid, et tagada nende õigeaegne käivitumine alates 1. jaanuarist 2014. Ülemkogu tuletab meelde, et rahastamiseeskirjade ja -menetluste lihtsustamine on institutsioonide ja liikmesriikide ühine eesmärk ja kohustus. Euroopa Ülemkogu väljendab heameelt käimasolevatel läbirääkimistel tehtud edusammude üle ning kutsub kaasseadusandjaid tungivalt üles leppima kokku programmides, mis on lihtsamad ja millega kaasneb avaliku sektori asutuste ja toetusesaajate jaoks selgelt väiksem halduskoormus. Sellised programmid oleksid kasutajasõbralikumad, paindlikumad ja tugevalt keskendatud tulemuste saavutamisele majanduskasvu ja töökohtade loomise vallas, kooskõlas meie strateegiaga „Euroopa 2020”.

I OSA: KULUD

ALAMRUBRIIK 1a „KONKURENTSIVÕIME MAJANDUSKASVU JA TÖÖHÕIVE TAGAMISEKS”

13. Arukas ja kaasav majanduskasv on valdkond, kus ELi meetmetel on märkimisväärne lisaväärtus. Selle rubriigi programmidel on suur potentsiaal aidata kaasa strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide täitmisele, eelkõige teadusuuringute, innovatsiooni ja tehnoloogiaarenduse edendamisele, ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime suurendamise konkreetsetele meetmetele, programmiga „Erasmus kõigile” haridusse ja oskustesse investeerimisele ning sotsiaalmeetmete kava arendamisele. Vahendite eraldamisel käesolevast rubriigist tuleks eelkõige panna rõhku ELi teadustegevuse, hariduse ja innovatsiooni olulisele ja jätkuvale tõhustamisele, muu hulgas menetluste lihtsustamisega.
14. Võttes arvesse nende erilist panust strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisse, on programmide „Horisont 2020” ja „Erasmus kõigile” rahastamise puhul ette nähtud reaalkasv 2013. aasta tasemega võrreldes.

15. Käesoleva rubriigi kulukohustuste tase ei ületa 125 614 miljonit eurot:

ALAMRUBRIIK 1a. Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks (miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079

16. Tingimata on vaja kindlustada ja laiendada liidu teadusbaasi tipptaset. Jõupingutused teadus- ja arendustegevuse valdkonnas tuginevad seega teaduse tipptasemele, tagades samal ajal laialdase juurdepääsu kõikide liikmesriikide osalejatele; koos programmi põhjaliku lihtsustamisega tagatakse nii Euroopa tulevase teaduspoliitika tõhusus ja tulemuslikkus ning antakse VKEdele paremad võimalused programmides osalemiseks. Kõiki poliitikavaldkondi kutsutakse üles toetama konkurentsivõime suurendamist ning erilist tähelepanu pööratakse raamprogrammiga „Horisont 2020” rahastatud meetmete kooskõlastamisele teiste selliste meetmetega, mida rahastatakse teiste liidu rahastamisprogrammide alusel, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika abil. Sellega seoses on vaja programmi „Horisont 2020” ja struktuurifondide vahelist olulist sünergiat, et luua nn tipptasemele jõudmise trepp, mis edendaks piirkondlikku teadusuuringute ja innovatsiooni võimet ning väiksema tulemuslikkusega ja vähemarenenud piirkondade võimet arendada tippkeskusi.

EUROOPA ÜHENDAMISE RAHASTU

17. Omavahel ühendatud transpordi-, energia- ja digitaalvõrgud on Euroopa ühtse turu väljakujundamise oluline element. Peale selle võivad investeeringud olulistesse, ELile lisaväärtust andvatesse infrastruktuuridesse suurendada Euroopa konkurentsivõimet keskmises ja pikas perspektiivis raskete majandusolude ajal, mil majanduskasv on aeglane ja riikide eelarved piiratud. Sellised infrastruktuuri tehtavad investeeringud aitavad samuti ELil saavutada strateegias „Euroopa 2020” kirjeldatud jätkusuutliku majanduskasvu eesmärgi ja nn 20-20-20 eesmärgi energia- ja kliimapolitiika valdkonnas. Samas arvestatakse selles valdkonnas rakendatavate meetmete võtmisel turuosaliste peamiste kohustustega kavandada energia- ja digitaalinfrastruktuure ning teha neisse investeeringuid.

Euroopa ühendamise rahastu rakendamise rahastamispakett ajavahemikul 2014–2020 on 29 299 miljonit eurot, sealhulgas 10 000 miljonit eurot, mis kantakse üle Ühtekuuluvusfondist vastavalt allpool esitatud punktile a. See kogusumma jaotub sektorite vahel järgmiselt:

- a) transport: 23 174 miljonit eurot, millest 10 000 miljonit kantakse üle Ühtekuuluvusfondist, et kulutada see kooskõlas Euroopa ühendamise rahastu määrusega liikmesriikides, kes vastavad Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele;
- b) energeetika: 5 126 miljonit eurot;
- c) telekommunikatsioon: 1 000 miljonit eurot.

Euroopa ühendamise rahastu raames Ühtekuuluvusfondist transpordiinfrastruktuurile üle kantud summaga kaasrahastatakse Euroopa ühendamise rahastu määruse lisas loetletud eelnevalt kindlaks määratud projekte; kuni 31. detsembrini 2016 tuleks rahastamiskõlblike projektide valimisel pidada kinni Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud riikidele tehtavatest eraldistest. Pärast nimetatud kuupäeva saab kõik kasutamata vahendid uute projektikonkursside kaudu paigutada ümber uutesse projektidesse.

18. Alamrubriigi 1a raames rahastatakse kolme suurt infrastruktuuriprojekti – Galileo, ITER ja GMES – 12 793 miljoni euro suuruse summaga. Usaldusväärse finantsjuhtimise ja finantsdistsipliini tagamiseks määratakse mitmeaastase finantsraamistiku määruses kindlaks nende projektide kulukohustuste maksimummäär:

- a) Galileo: 6 300 miljonit eurot.
- b) ITER: 2 707 miljonit eurot.
- c) GMES: 3 786 miljonit eurot.

19. Euroopas tuumaohutuse toetamiseks antakse toetust järgmiste tuumaelektrijaamade dekomisjoneerimiseks²:
- 400 miljonit eurot Ignalina tuumaelektrijaamale Leedus aastateks 2014–2020;
 - 200 miljonit eurot Bohunice tuumaelektrijaamale Slovakkias aastateks 2014–2020;
 - 260 miljonit eurot Kozloduy tuumaelektrijaamale Bulgaarias aastateks 2014–2020.

ALAMRUBRIIK 1b „MAJANDUSLIK, SOTSIAALNE JA TERRITORIAALNE ÜHTEKUULUVUS”

ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA

20. Üks Euroopa Liidu olulisi eesmärke on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning solidaarsust liikmesriikide vahel. Selles suhtes on ühtekuuluvuspoliitika põhiline vahend, mis aitab vähendada erinevusi Euroopa piirkondade vahel, ning selle keskmes peavad seega olema vähemarenenud piirkonnad ja liikmesriigid.
- Ühtekuuluvuspoliitika on oluline raamistik investeeringuteks, majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks ELi tasandil ning struktuurireformide läbiviimiseks riiklikul tasandil. Selle alusel tehakse ELis oluline osa avaliku sektori investeeringutest ja see aitab edasi arendada siseturgu ning täidab seega olulist rolli majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime edendamisel. Lisaks annab ühtekuuluvuspoliitika panuse aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse „Euroopa 2020” kogu Euroopa Liidus.
- Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Ühtekuuluvusfondi kaudu taotletakse järgmisi eesmärke: liikmesriikides ja regioonides tehtavad investeeringud majanduskasvu ja töökohtadesse, mida toetavad kõik fondid, ja Euroopa territoriaalne koostöö, mida toetab ERF. Ühtekuuluvusfondist toetatakse projekte keskkonna ning üleeuroopaliste transpordivõrkude alal. Inimkapitali arendamiseks vajalik toetus tagatakse ESFi piisava osakaalu abil ühtekuuluvuspoliitikas.

² Ilma et see piiraks järgmise kohaldamist: Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemisaktile lisatud protokoll nr 4 (Ignalina tuumaelektrijaama kohta Leedus) ja protokoll nr 9 (Bohunice V1 tuumaelektrijaama 1. ja 2. reaktori kohta) (ELT L 236, 23.9.2003, lk 944) ning protokoll, mis käsitleb Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liitu vastuvõtmise tingimusi ja korda.

21. Mis puudutab rubriigi struktuuri ja arvestades ühtekuuluvuspoliitika eripärasid, siis ühtekuuluvusega seotud kulud kuuluvad rubriigi 1 alamrubriiki, mis kannab pealkirja „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus”.

Eraldiste üldine tase

22. Alamrubriigi 1b „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus” kulukohustuste tase ei ületa 325 149 miljonit eurot:

ALAMRUBRIIK 1b. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus (miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925

23. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahendid moodustavad kokku 313 197 miljonit eurot ja jaotatakse järgmiselt:
- a) kokku 164 279 miljonit eurot vähemarenenud piirkondadele;
kokku 31 677 miljonit eurot üleminekupiirkondadele;
kokku 49 492 miljonit eurot enamarenenud piirkondadele;
kokku 66 362 miljonit eurot Ühtekuuluvusfondist toetust saavatele liikmesriikidele;
 - b) kokku 1 387 miljonit eurot täiendava toetusena aluslepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja põhjapoolsetele hõredalt asustatud piirkondadele, mis vastavad Austria, Soome ja Rootsi ühinemislepingu protokolli nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.
24. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi vahendid moodustavad kokku 8 948 miljonit eurot ja jaotatakse järgmiselt:
- a) kokku 6 627 miljonit eurot piiriülesele koostööle;
 - b) kokku 1 822 miljonit eurot riikidevahelisele koostööle;
 - c) kokku 500 miljonit eurot piirkondadevahelisele koostööle.

25. 0,35% koguvahenditest eraldatakse komisjoni algatusel tehniliseks abiks. Tehnilist abi kasutatakse eelkõige selleks, et toetada fondide tõhusa haldamise institutsioonilist tugevdamist ja haldusvõimekuse suurendamist ning selleks, et aidata liikmesriikidel rakenduskavade raames kindlaks määrata ja ellu viia praeguste majandusprobleemide lahendamiseks kasulikke projekte.
26. 330 miljonit eurot struktuurifondide majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse komisjoni algatusel linnade säästva arengu valdkonna uuenduslikele meetmetele.

Mõisted ja abi toetuskõlblikkus

27. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahendid eraldatakse kolme liiki piirkondadele, mis määratletakse selle alusel, kuidas nende ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2007.–2009. aasta arvandmete alusel arvutatud SKP elaniku kohta on seotud 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmise SKPga, järgmisel viisil:
- a) vähemarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
 - b) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on 75% – 90% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
 - c) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on üle 90% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.
28. Ühtekuuluvusfondist toetatakse neid liikmesriike, kelle ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2008.–2010. aasta arvandmete alusel arvutatud kogurahvatulu inimese kohta on alla 90% 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmisest kogurahvatulust.

29. Piiriülese koostöö puhul toetatakse liidu NUTS 3. tasandi piirkondi sise- ja välispiiride ümber, ning kõiki liidu merepiire ümbritsevaid NUTS 3. tasandi piirkondi, mille vahe on kuni 150 kilomeetrit, ilma et see piiraks võimalike kohanduste tegemist, mida on vaja 2007.–2013. aasta programmitöö perioodiks loodud koostööprogrammide piirkondade sidususe ja jätkuvuse tagamiseks.
30. Riikidevahelise koostöö suhtes võtab komisjon vastu NUTS 2. tasandi piirkondi hõlmava nimekirja riigiülestest aladest, eristades selles erinevaid koostööprogramme, tagades varasemate programmide alusel sellise koostöö jätkumise suurematel sidusatel aladel.
31. Piirkondadevahelise koostöö puhul hõlmab ERFi antav toetus kogu liidu territooriumi.
32. Ühe liikmesriigi taotlusel kuuluvad NUTS 2. tasandi piirkonnad, mis liideti komisjoni 17. jaanuari 2011. aasta määrusega (EL) nr 31/2011 ning mille puhul NUTS piirkondade muudetud liigituse kohaldamine toob kaasa muutuse ühe või mitme asjaomase piirkonna abikõlblikkuse kategoorias, sellesse kategooriasse, mis on kindlaks määratud muudetud NUTS piirkonna tasandil.

Eraldamismeetod

Vähemarenenud piirkondadele kohaldatav eraldamise meetod

33. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite konkreetne tase põhineb objektiivsel meetodil ja arvutatakse järgmiselt.

Igale liikmesriigile väljamakstavad eraldised on tema üksikutele abikõlblikele piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:

- i) absoluutsumma (eurodes) määratakse kindlaks, korrutades kõnealuse piirkonna rahvaarvu kõnealuse piirkonna elaniku kohta arvestatava SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja 27-liikmelise ELi elaniku kohta arvestatava keskmise SKP vahega;
- ii) kõnealuse piirkonna rahastamise kogusumma kindlaksmääramiseks kohaldatakse ülaltoodud absoluutsumma suhtes protsendimäära; selline protsendimäär on astmeline, et kajastada abikõlbliku piirkonna asukohaks oleva liikmesriigi suhtelist jõukust ostujõu pariteetides võrreldes 27-liikmelise ELi keskmisega, s.o
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 82% ELi keskmisest: 3,15%;
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on 82–99% ELi keskmisest: 2,70%;
 - piirkondade puhul liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on üle 99% ELi keskmisest: 1,65%;
- iii) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis ii saadud summale summa, mis saadakse 1 300 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötu kohta aastas, kohaldatuna kõnealuse piirkonna töötute selle osa suhtes, mis ületab töötute arvu, mis on saadud kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse taset kohaldades;
- iv) linnade lisamakseid ei ole.

34. Selle metoodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Üleminekupiirkondadele kohaldatav eraldamise meetod

35. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite konkreetne tase põhineb objektiivsel meetodil ja arvutatakse järgmiselt.

Igale liikmesriigile väljamakstavad eraldised on tema üksikutele abikõlblikele piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:

- i) abi minimaalse ja maksimaalse teoreetilise osatähtsuse kindlaksmääramine iga abikõlbliku üleminekupiirkonna kohta. Toetuse miinimumtase määratakse kindlaks keskmise abi osatähtsuse järgi elaniku kohta liikmesriigis enne 60%se piirkondliku ohutusvõrgu eraldamist kõnealuse liikmesriigi enamarenenud piirkondadele. Toetuse maksimumtaseme puhul kasutatakse teoreetilist piirkonda, mille SKP elaniku kohta on 75% 27-liikmelise ELi keskmisest, ja see arvutatakse kasutades punkti 33 alapunktides i ja ii esitatud meetodit. Nii saadud summast võetakse arvesse 40%;
- ii) algsete piirkondlike eraldiste arvutamine, mille puhul võetakse arvesse piirkonna SKP elaniku kohta, kasutades piirkonna suhtelise jõukuse lineaarset interpoleerimist 27-liikmelise ELi suhtes;
- iii) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis ii saadud summale summa, mis saadakse 1 100 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötü kohta aastas, kohaldatuna kõnealuse piirkonna töötute selle osa suhtes, mis ületab töötute arvu, mis on saadud kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse taset kohaldades;
- iv) linnade lisamakseid ei ole.

36. Selle metoodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Enamarenenud piirkondadele kohaldatav eraldamise meetod

37. Algne teoreetiline rahastamise kogusumma saadakse, korrutades abi keskmise osatähtsuse 19,8 eurot elaniku kohta aastas abikõlbliku elanikkonna arvuga.
38. Igale asjaomasele liikmesriigile kuuluv osa on riigi abikõlblike piirkondade osade summa, mis määratakse kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel vastavalt esitatud osakaalule:
- kogu piirkonna rahvaarv (osakaal 25%);
 - töötute arv NUTS 2. tasandi piirkondades, mille töötuse tase on suurem kui kõigi enamarenenud piirkondade keskmine (osakaal 20%);

- täiendav tööhõive, mida on tarvis strateegia „Euroopa 2020” 75%-lise piirkondliku tööhõive määra (20–64aastase elanikkonna seas) eesmärgi saavutamiseks (osakaal 20%);
- kolmanda taseme hariduse omandanud 30–34 aasta vanuste inimeste täiendav arv, mida on tarvis strateegia „Euroopa 2020” 40%-lise eesmärgi saavutamiseks (osakaal 12,5%);
- haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkunud noorte arv (vanuses 18–24 aastat), mis tuleb praegusest lahutada, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” 10%-line eesmärk (osakaal 12,5%);
- vahe piirkonna tegeliku SKP (ostujõu pariteetides) ja piirkonna teoreetilise SKP vahel, kui piirkonna SKP elaniku kohta oleks sama nagu kõige jõukamas NUTS 2. tasandi piirkonnas (osakaal 7,5%);
- rahvaarv NUTS 3. tasandi piirkondades, mille rahvastiku tihedus on alla 12,5 elaniku/km² (osakaal 2,5%).

Linnade lisamakseid ei ole.

Ühtekuuluvusfondi vahendite eraldamise meetod

39. Rahastamise teoreetiline kogusumma saadakse, korrutades keskmise abimäära 48 eurot elaniku kohta abikõlbliku elanikkonna arvuga. Nimetatud rahastamise teoreetilisest kogusummast igale abikõlblikule liikmesriigile antavate eraldiste eelnevalt kindlaks määratud summa vastab protsendimäärale, mis põhineb riigi elanikkonnal, pindalal ja riigi jõukusel, ning saadakse järgmiste alapunktide rakendamise abil:
- liikmesriigi rahvaarvu ja pindala aritmeetilise keskmise osakaalu arvutamine kõigi abikõlblike liikmesriikide kogu rahvaarvust ja pindalast. Kui aga liikmesriigi osakaal kogu rahvaarvust ületab tema osakaalu kogu pindalast teguri võrra, mis on 5 või suurem, kajastades äärmiselt suurt rahvastikutihedust, kasutatakse selles alapunktis ainult liikmesriigi osakaalu kogu elanikkonnast;
 - sellisel viisil saadud protsendimäära korrigeeritakse koefitsiendiga, mis moodustab ühe kolmandiku protsendimäärast, mille võrra selle liikmesriigi 2008.–2010. aasta kogurahvatulu elaniku kohta (ostujõu pariteetides) ületab kõigi abikõlblike liikmesriikide keskmist kogurahvatulu elaniku kohta või jääb sellest allapoole (keskmine vastab 100%-le).

40. Selleks et kajastada Euroopa Liiduga 1. mail 2004. aastal või hiljem ühinenud liikmesriikide olulisi vajadusi transpordi- ja keskkonna infrastruktuuri valdkonnas, määratakse nende Ühtekuuluvusfondi osaks üks kolmandik kogu lõplikust rahalisest eraldisest pärast ülemmäära kohaldamist (struktuurifondid koos Ühtekuuluvusfondiga), mis saadakse keskmiselt perioodi vältel.
41. Liikmesriigid, kes vastavad täielikult aastatel 2007–2013 Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele, kuid kelle nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90% 27-liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust. See üleminekuperioodi toetus on 2014. aastal 48 eurot elaniku kohta ja kaotatakse järk-järgult 2020. aastaks.
42. Selle metoodika tulemusel saadud arvule kohaldatakse ülemmäärasid.

Euroopa territoriaalse koostöö vahendite eraldamise meetod

43. Liikmesriigi poolt eraldatavad vahendid, mis hõlmavad piiriülest ja riikidevahelist koostööd, määratakse iga liikmesriigi piirialade rahvastiku osakaalu ja kogurahvastiku osakaalu kaalutud summana. Kaaluteguri määravad piiriülese ja riikidevahelise koostöö vastavad osakaalud. Piiriülese ja riikidevahelise koostöö osakaalud on 77,9% ja 22,1%.

Äärepoolseimatele, hõredalt asustatud piirkondadele ja saartele vahendite eraldamise meetod

44. Äärepoolseimad piirkonnad ja põhjapoolsed hõredalt asustatud NUTS 2. tasandi piirkonnad saavad täiendavat eritoetust, mille suurusjärk on 30 eurot elaniku kohta aastas. See jaotatakse piirkonna ja liikmesriigi kohta proportsionaalselt nende piirkondade kogurahvastikuga. Saarte piirkonna eriomast olukorda on vaja samuti arvesse võtta.

Ülemmäärad

45. Tagamaks et Ühtekuuluvusfondist jaotatakse vahendeid asjakohaselt kõige vähem arenenud piirkondadele ja liikmesriikidele, ning vähendamaks elaniku kohta saadava abi suuruse erinevust, on liikmesriikidele ülekantavate vahendite maksimummäär 2,35% nende SKPst. Ülemmäärasid kohaldatakse aastapõhiselt ning kohaldamise korral vähendatakse nendega proportsionaalselt kõiki ülekandeid (välja arvatud ülekanded enamarenenud piirkondadele ja ülekanded Euroopa territoriaalse koostöö raames) asjaomastele liikmesriikidele, selleks et saavutada ülekannete maksimummäär. Liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga enne 2013. aastat ja kelle keskmine SKP reaalkasv aastatel 2008–2010 oli alla -1%, suurendatakse ülekannete maksimummäära 10% võrra, saades ülemmääraks 2,59%.
46. Võttes arvesse praegust majanduslikku olukorda, ei saa ülemmäära seadmise eeskirjadega ette näha, et liikmesriikidele tehtavad eraldised on suuremad kui 110% nende tegelikust tasemest ajavahemikul 2007–2013.

Ohutusvõrgud

47. Kõigile piirkondadele, mille SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest, aastatel 2014–2020 eraldatava toetuse miinimumtase majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames võrdub igal aastal 60%ga nende varasemast keskmisest soovituslikust aastaeraldise, mis tehti lähenemiseesmärgi alusel; protsendid on komisjon välja arvutanud 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames.
48. Liikmesriigile tehtava kogueraldise (Ühtekuuluvusfond ja struktuurifondid) miinimummäär on 55% aastate 2007–2013 kogueraldisest sellele riigile. Selle nõude täitmiseks tehtavat kohandust kohaldatakse proportsionaalselt Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifondide eraldistele, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames tehtavad eraldised.

49. Ükski üleminekupiirkond ei saa vähem, kui ta oleks saanud siis, kui ta oleks olnud enamarenenud piirkond. Miinimumeraldise taseme kindlaksmääramiseks kohaldatakse enamarenenud piirkondade puhul kasutatavat eraldiste jaotamise meetodit kõikide piirkondade suhtes, mille SKP elaniku kohta on vähemalt 75% 27-liikmelise ELi keskmisest.

Muud spetsiaalsed sätted eraldiste kohta

50. Euroala majanduskriis on rängalt mõjutanud mitmeid euroala liikmesriike, avaldades otsest mõju nende jõukuse tasemele. Selle olukorraga tegelemiseks ning majanduskasvu ja töökohtade loomise soodustamiseks nendes liikmesriikides nähakse struktuurifondidega ette järgmised lisaeraldised: 1,375 miljardit eurot Kreeka enamarenenud piirkondadele, 1,0 miljardit eurot Portugalile, mis jaguneb järgmiselt: 450 miljonit eurot enamarenenud piirkondadele, millest 150 miljonit eurot Madeirale, 75 miljonit eurot üleminekupiirkondadele ja 475 miljonit eurot vähemarenenud piirkondadele, 100 miljonit eurot Iirimaa Borderi, Midlandi ja Westerni piirkonnale, 1,824 miljardit eurot Hispaaniale, millest 500 miljonit eurot Extremadura piirkonnale, ja 1,5 miljardit eurot Itaalia vähemarenenud piirkondadele, millest 500 miljonit eurot linnavälistele piirkondadele.
51. Selleks et võtta arvesse probleeme, millega seisavad silmitsi saareriikidest liikmesriigid ja teatavad Euroopa Liidu kaugemad piirkonnad, saavad Malta ja Küpros pärast punkti 48 kohaldamist vastavalt 200 miljoni euro ja 150 miljoni euro suuruse lisatoetuse majanduskasvu ja töökohtade loomise eesmärgi alusel ning see jaguneb järgmiselt: üks kolmandik Ühtekuuluvusfondi ja kaks kolmandikku struktuurifondide jaoks. Ceutale ja Melillale eraldatakse struktuurifondidest lisatoetusena 50 miljonit eurot. Äärepoolseimale piirkonnale Mayotte'ile eraldatakse struktuurifondidest toetusena kokku 200 miljonit eurot.

52. Selleks et aidata teatavatel piirkondadel kohaneda kas muutusega oma staatuses või nende majanduste hiljutiste suundumuste pikaajalise mõjuga, tehakse järgmise eraldised: Belgia (133 miljonit eurot, millest 66,5 miljonit eurot Limburgile ja 66,5 miljonit eurot Vallooniale), Saksamaa (710 miljonit eurot, millest 510 miljonit eurot endistele lähenemispiirkondadele ja 200 miljonit eurot Leipzigile). Olenemata punktist 45, eraldatakse struktuurifondidest Ungari vähemarenenud piirkondadele lisatoetusena 1,560 miljardit eurot, Tšehhi Vabariigi vähemarenenud piirkondadele lisatoetusena 900 miljonit eurot (millest 300 miljonit eurot kantakse üle Tšehhi Vabariigi maaelu arengu eraldisest) ja Sloveenia vähemarenenud piirkonnale lisatoetusena 75 miljonit eurot.
53. Programmi PEACE jaoks eraldatakse kokku 150 miljonit eurot.

Läbivaatamisklausel

54. Võttes arvesse Kreeka ja teiste kriisi käes kannatavate riikide eriti rasket olukorda, vaatab komisjon 2016. aastal läbi kõik liikmesriikidele 2017.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames tehtud eraldised, kohaldades punktides 33–49 määratletud eraldamismeetodit ja võttes aluseks sel ajal kättesaadava kõige hiljutisema statistika ning võrdluse liikmesriikide aastate 2014–2015 summeeritud SKP ja 2012. aastal prognoositud summeeritud SKP vahel. Komisjon kohandab neid kogueraldisi iga kord, kui summeeritud erinevus on suurem kui +/-5%. Kohanduste kogu netomõju ei tohi ületada 4 miljardit eurot. Nõutav kohandamine jaotatakse võrdsete osadena aastatele 2017–2020 ning finantsraamistiku vastavat ülemmäära muudetakse vastavalt.

Kaasrahastamise määrad

55. Kaasrahastamise määr rakenduskavade iga prioriteetse suuna tasandil majanduskasvu ja töökohtade loomisse investeerimise eesmärgi raames ei ole suurem kui:
- a) 85% Ühtekuuluvusfondi puhul;
 - b) 85% vähemarenenud piirkondade puhul liikmesriikides, mille keskmine SKP elaniku kohta aastatel 2007–2009 oli alla 85% 27-liikmelise ELi keskmisest samal perioodil, ning äärepoolseimate piirkondade puhul;
 - c) 80% vähemarenenud piirkondade puhul liikmesriikides, millele ei osutatud punktis b, kuid mis 1. jaanuari 2014. aasta seisuga on abikõlblikud Ühtekuuluvusfondi üleminekukorra alusel;
 - d) 80% vähemarenenud piirkondade puhul muudes liikmesriikides peale punktides b ja c osutatute ning kõigi piirkondade puhul, mille SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest vaatlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst, ning määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 8 lõikes 1 määratletud piirkondade puhul, kes saavad üleminekutoetust ajavahemikus 2007–2013;
 - e) 60% üleminekupiirkondade puhul, välja arvatud punktis d osutatud piirkonnad;
 - f) 50% enamarenenud piirkondade puhul, välja arvatud punktis d osutatud piirkonnad.

Kaasrahastamise määr rakenduskavade iga prioriteetse suuna tasandil Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames ei ole suurem kui 85%. Programmides, kus osaleb vähemalt üks vähemarenenud piirkond, võidakse Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames kaasrahastamise määra tõsta 85%ni.

Aluslepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis vastavad Austria, Soome ja Rootsi ühinemislepingu protokolli nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele, tehtavate täiendavate eraldiste kaasrahastamise määr ei ole suurem kui 50%.

56. Ajutiste eelarveraskustega liikmesriigile tehtavate maksete suurendamine

Kui liikmesriik saab rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 136 või 143, võib kohaldada (10 protsendipunkti võrra) kõrgemat kaasrahastamise määra, vähendades seeläbi eelarve konsolideerimise ajal survet liikmesriikide eelarvetele, kuid säilitades samal ajal ELi poolse rahastamise üldise taseme. Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti punktis 54 ette nähtud läbivaatamise raames.

Regionaalabi

57. Piirkondliku riigiabi eeskirjad ei tohi moonutada konkurentsi. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles tegema tööd regionaalabi läbivaadatud suuniste kiireks vastuvõtmiseks, millega ta on algust teinud. Sellega seoses tagab komisjon, et liikmesriigid saavad arvesse võtta lähenemispiirkondadega piirnevate piirkondade erilist olukorda.

ABI ENIM PUUDUSTKANNATAVATELE ISIKUTELE

58. Enim puudustkannatavatele isikutele antava abi summa on 2 500 miljonit eurot aastatel 2014–2020 ning see võetakse Euroopa Sotsiaalfondi eraldistest.

NOORTE TÖÖHÕIVE ALGATUS

59. Euroopa Ülemkogu on mitmel korral rõhutanud, et noorte tööhõive edendamist tuleb pidada esmaprioriteediks. Ülemkogu pühendas sellele teemale 2012. aasta jaanuaris spetsiaalse kohtumise ning seadis küsimuse olulisele kohale ka majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes. Ülemkogu ootab nõukogult noortegarantiid käsitleva soovitusel peatset vastuvõtmist. Ülemkogu kutsub komisjoni üles lähinädalatel andma lõpliku kuju praktika kvaliteediraamistikule, looma õpipoisiõppe liidu ning esitama ettepanekud uue EURESe määruse kohta. Nende pingutuste toetuseks tuleks kasutada ELi eelarvet. Tunnistades teatavate piirkondade noorte eriti keerulist olukorda, on Euroopa Ülemkogu otsustanud luua noorte tööhõive algatuse, et anda lisa ELi struktuurifondidest juba antavale väga märkimisväärsele toetusele ja selle mõju tugevdada. Algatuses saavad osaleda kõik piirkonnad (NUTS 2. tasand), kus noorte töötuse määr on üle 25%. Algatusega toetatakse komisjoni poolt 2012. aasta detsembris välja pakutud noorte tööhõivepaketi esitatud meetmeid ning eelkõige noortegarantiid pärast selle vastuvõtmist. Algatuse toetussumma on 6 000 miljonit eurot ajavahemikuks 2014–2020.
60. 3 000 miljonit eurot saadakse Euroopa Sotsiaalfondi sihipärastest investeeringutest abikõlblikes NUTS 2. tasandi piirkondades, proportsionaalselt nende piirkondade töötute noorte arvuga, ja 3 000 miljonit noorte tööhõive jaoks tehtavalt eraldi eelarverealet alamrubriigis 1b. Abikõlblikkus ja töötute noorte arv määratakse kindlaks liidu 2012. aasta arvude põhjal. Igale Euroopa Sotsiaalfondi sekkumisele abikõlblikus piirkonnas lisatakse samaväärne summa eraldi eelarverealet. Kattuva summa suhtes ei kohaldata punktide 45 ja 46 alusel ülemmäära seadmise eeskirju.

RUBRIIK 2 „JÄTKUSUUTLIK MAJANDUSKASV: LOODUSVARAD”

61. Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eesmärgid on suurendada põllumajanduse tootlikkust tehnika arengu edendamise abil ning põllumajandustootmise ratsionaalse arendamise ja tootmistegurite, eelkõige tööjõu optimaalse kasutamise tagamise abil; seega tagada põllumajandusega tegelevale rahvastikuosale rahuldav elatustase, eelkõige suurendades põllumajandusega tegelejate individuaalset sissetulekut, stabiliseerida turge, tagada toodete kättesaadavus ja nende jõudmine tarbijateni mõistliku hinnaga. Arvesse tuleks võtta põllumajanduse sotsiaalset struktuuri ja erinevate põllumajanduspiirkondade struktuurilisi ja looduslikke erinevusi.
62. Arvestades selle taustaga, tuleb reformidega tagada 1) toimiv toidu tootmine, 2) loodusvarade jätkusuutlik majandamine ja kliimameetmed ning 3) tasakaalustatud territoriaalne areng. Lisaks tuleks ühine põllumajanduspoliitika integreerida põhjalikult strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega (eelkõige jätkusuutliku majanduskasvu eesmärgiga) ning järgides samas igati ühise põllumajanduspoliitika eesmäärke, mis on sätestatud aluslepingus.

63. Kõnealuse põllumajandust, maaelu arengut, kalandust ning keskkonna- ja kliimameetmete rahastamisvahendit hõlmava rubriigi kulukohustuste assigneeringud ei ületa 373 179 miljonit eurot, millest 277 851 miljonit eurot eraldatakse turuga seotud kulude ja otsetoetuste jaoks:

JÄTKUSUUTLIK MAJANDUSKASV: LOODUSVARAD						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused						
41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605

Ajavahemikul 2014–2020 on ühise põllumajanduspoliitika aluseks jätkuvalt kahest sambast koosnev struktuur.

- I samba abil makstakse põllumajandustootjatele otsetoetusi ja rahastatakse turumeetmeid. Otsetoetusi ja turumeetmeid rahastatakse täielikult ja ainult ELi eelarvest, et tagada ühise poliitika kohaldamine kogu ühtse turu lõikes ning kasutada ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS).
- ÜPP II samba abil pakutakse teatavaid avalikke keskkonnahüvesid, suurendatakse põllumajanduse ja metsandussektori konkurentsivõimet ning edendatakse majandustegevuse mitmekesistamist ja elukvaliteeti maapiirkondades, sealhulgas konkreetsete probleemidega piirkondades. II samba meetmeid kaasrahastavad liikmesriigid vastavalt punktis 73 esitatud sätetele, mis aitab tagada põhieesmärkide saavutamist ja suurendab maaelu arengu poliitika võimendavat mõju.

I samm

Otsetoetuste tase ja jaotamise mudel – lähenemise üksikasjad liikmesriikides

64. Selleks et kohandada rubriigi 2 alla kuuluvate kulude üldist taset, järgides samal ajal ühinemislepingutes ette nähtud otsetoetuste järkjärgulise kohaldamise põhimõtteid, vähendatakse kõnealuse ajavahemiku jooksul ELi otsetoetuste keskmist taset jooksevhindades hektari kohta. Otsetoetusi hakatakse liikmesriikide vahel jaotama võrdsemalt – võttes samas arvesse senini esinevaid erinevusi palgatasemetes, ostujõus, põllumajandustööstuse toodangus ja sisendikuludes –, nõrgendades selleks järk-järgult seost varasemate võrdlussummadega ja pidades silmas ühise põllumajanduspoliitika ja liidu eelarve üldist konteksti. ÜPP toetuse üldise jaotamise puhul tuleks võtta arvesse konkreetseid asjaolusid, nagu suure lisaväärtusega põllumajanduspiirkonnad ja juhtumid, kus lähenemise mõjud on ebaproportsionaalselt tuntavad.

Kõik liikmesriigid, kus otsetoetuste tase hektari kohta on alla 90% ELi keskmisest, vähendavad järgmise perioodi jooksul vahet oma praeguse otsetoetuste taseme ja 90% ELi keskmise taseme vahel ühe kolmandiku võrra. Kõik liikmesriigid peaksid saavutama 2020. aastaks vähemalt taseme, mis on 196 eurot hektari kohta jooksevhindades. Sellist lähenemist rahastavad kõik liikmesriigid, kelle otsetoetuste tase on kõrgem ELi keskmisest, proportsionaalselt sellele, kui palju erineb nende makstavate otsetoetuste tase ELi keskmisest tasemest. See protsess viiakse ellu järk-järgult kuue aasta jooksul alates 2015. kuni 2020. eelarveaastani.

Suurettevõtjatele makstava toetuse ülempiiri kehtestamine

65. Liikmesriigid kehtestavad vabatahtlikult ülempiiri suurettevõtjatele makstavatele otsetoetustele.

Finantsdistsipliini tagamise meetod

66. Tagamaks ÜPP rahastamissummade vastavust mitmeaastases finantsraamistikus kehtestatud iga-aastastele ülemmääradele, tuleks säilitada finantsdistsipliini mehhanism, mis on praegu ette nähtud määruse 73/2009 artikliga 11 ja mille kohaselt otsetoetuste taset kohandatakse, kui prognoosid näitavad, et rubriigi 2 vaheülemmäär asjaomasel eelarveaastal ületatakse, kuid ilma 300 miljoni eurose reservita.

Otsetoetuste keskkonnahoidlikumaks muutmine

67. ÜPP üldist keskkonnasäästlikkust suurendatakse otsetoetuste keskkonnahoidlikumaks muutmise abil, kasutades selleks teatavaid kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid, mis määratletakse *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad*, ning mida kõik põllumajandustootjad peavad järgima, vältides seejuures tarbetu halduskoormuse teket. Nimetatud põllumajandustavade rahastamiseks kasutavad liikmesriigid 30% iga-aastasest riiklikust ülemmäärast, kusjuures liikmesriikidele võimaldatakse selgelt määratletud paindlikkust keskkonnahoidlikumaks muutmise samaväärsete meetmete valimisel. Nõuet, et igal põllumajandusettevõtjal peab olema ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-ala, rakendatakse viisil, mis ei nõua kõnealuse maa-ala tootmisest kõrvaldamist ning millega välditakse põllumajandusettevõtjate sissetuleku põhjendamatut vähenemist.

Sammastevaheline paindlikkus

68. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavate meetmete jaoks lisatoetust kuni 15% oma iga-aastasest riiklikust ülemmäärast kalendriaastateks 2014–2019, nagu on sätestatud otsetoetuste määruse II lisas. Selle tulemusena ei saa vastavat summat enam otsetoetuste andmiseks kasutada.

69. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada otsetoetusi käsitleva määruse kohasteks otsetoetusteks kuni 15% summast, mis on toetusena eraldatud EAFRDst aastatel 2015–2020 rahastatavate maaelu arengu programmide raames võetavatele meetmetele. Liikmesriigid, kus otsetoetuste tase hektari kohta on alla 90% ELi keskmisest, võivad otsustada teha otsetoetustena kättesaadavaks täiendavad 10% maaelu arengu alla kuuluvate meetmete toetuseks eraldatud summast. Selle tulemusena ei saa vastavat summat enam kasutada maaelu arengu programmi kohaste toetusmeetmete puhul.

II samm

Maaelu arengu toetuse jaotamise põhimõtted

70. Maaelu arengu toetust hakatakse liikmesriikide vahel jaotama objektiivsete kriteeriumide ja varasemate tulemuste põhjal, võttes samas arvesse maaelu arengu eesmärke ja pidades silmas ühise põllumajanduspoliitika ja liidu eelarve üldist konteksti.
71. Maaelu arengu toetuste kogusumma on *84 936 miljonit eurot*. Summade jaotuse aastate kaupa määravad kindlaks Euroopa Parlament ja nõukogu. Üksikutele liikmesriikidele ette nähtud summasid korrigeeritakse, et võtta arvesse eespool punktides 68 ja 69 osutatud sätteid.

72. Maaelu arenguks ette nähtud kogusumma jaotamine liikmesriikide vahel põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja varasematel tulemustel.

Piiratud arvule liikmesriikidele, kus põllumajandussektoris esineb teatavaid struktuurilisi probleeme või kes on investeerinud suuri summasid tõhusasse rakendamisraamistikku

2. samba kulude puhul, tehakse järgmised täiendavad eraldised: Austria (700 miljonit eurot), Prantsusmaa (1 000 miljonit eurot), Iirimaa (100 miljonit eurot), Itaalia (1 500 miljonit eurot), Luksemburg (20 miljonit eurot), Malta (32 miljonit eurot), Leedu (100 miljonit eurot), Läti (67 miljonit eurot), Eesti (50 miljonit eurot), Rootsi (150 miljonit eurot), Portugal (500 miljonit eurot), Küpros (7 miljonit eurot), Hispaania (500 miljonit eurot), Belgia (80 miljonit eurot), Sloveenia (150 miljonit eurot) ja Soome (600 miljonit eurot).

Liikmesriikide puhul, kes saavad rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 või 143, kohaldatakse nende täiendavate eraldiste suhtes 100%-list kaasrahastamise määra.

Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti.

Maaelu arengu toetuse kaasrahastamismäärad

73. Maaelu arengu programmidega kehtestatakse kõigi meetmete suhtes kohaldatav ühtne EAFRD toetusmäär. Vajaduse korral määratletakse eraldi EAFRD panuse määr vähemarenenud piirkondadele, üleminekupiirkondadele ning äärepoolseimatele piirkondadele ja Egeuse mere väikesaartele määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses. Maksimaalne EAFRD toetusmäär on järgmine:

- 75% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest vähemarenenud piirkondades, äärepoolseimates piirkondades ja Egeuse mere väikesaartel määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses;
- 75% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest kõigile piirkondadele, kus SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest nimetatud ajavahemikul, kuid SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;

- 63% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest muudele kui eelmises taandes nimetatud üleminekupiirkondadele;
- 53% toetuskõlblikest riiklikest kulutustest teistes piirkondades;
- 75% meetmete puhul, mis toetavad keskkonnavalaseid ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmäärke;
- 100% summade puhul, mis on I sambast II sambasse üle kantud (vt punkt 68) kui lisatoetus maaelu arendamiseks.

Minimaalne EAFRD toetusmäär on 20%. Muud EAFRD maksimaalsed toetusmäärad konkreetsete meetmete puhul määratakse kindlaks määruises Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta.

Kui liikmesriik saab rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 136 või 143, võib kohaldada (10 protsendipunkti võrra) kõrgemat kaasrahastamise määra, vähendades seeläbi eelarve konsolideerimise ajal survet liikmesriikide eelarvetele, kuid säilitades samal ajal ELi poolse rahastamise üldise taseme. Seda eeskirja kohaldatakse jätkuvalt nende liikmesriikide suhtes kuni 2016. aastani, mil seda hinnatakse uuesti punktis 54 ette nähtud läbivaatamise raames.

* *

*

74. Rubriigi 2 raames ette nähtud rahastamisega toetatakse ka ühist kalanduspoliitikat ja integreeritud merenduspoliitikat, eelkõige Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ning ühise kalanduspoliitika rahvusvahelise mõõtme rahastamispaketi abil, ning samuti kliima- ja keskkonnavalaseid meetmeid keskkonna ja kliimameetmete programmi (LIFE) abil.

Uus kriisireserv põllumajandussektoris

75. Uus kriisireserv põllumajandussektoris, mis on ette nähtud abi osutamiseks juhul, kui põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavad suured kriisid, paigutatakse rubriiki 2 summas 2 800 miljonit eurot. Reserv luuakse, vähendades iga aasta alguses otsetoetusi finantsdistiipliini mehhanismiga. Reservi laekunud summa kantakse otse aastaeelarvesse ning juhul, kui seda ei kasutata kriisimeetmete jaoks, makstakse see tagasi otsetoetustena.

SÄTTED, MIS ON ASJAKOHASED ERFi, ESFi, ÜHTEKUULUVUSFONDI, EAFRD JA EMKFi SUHTES

Ühine strateegiline raamistik

76. Struktuurifond ja ühtekuuluvusfondid ühendatakse ühise strateegilise raamistiku raames Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (EMKF), selleks et maksimeerida nende tulemuslikkust ja parandada nii palju kui võimalik nende koostoimet. Selleks tuleb kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020” koostada temaatiliste eesmärkide loetelu.

Makromajanduslikud tingimused

77. Tihedama sideme loomine ühtekuuluvuspoliitika ja liidu majanduse juhtimise vahel tagab, et ühise strateegilise raamistiku fondide raames tehtavate kulutuste tulemuslikkust toetab usaldusväärne majanduspoliitika ning et ühise strateegilise raamistiku fonde võib vajadusel ümber suunata, et lahendada riigi majandusprobleeme. Sel põhjusel kehtestatakse ühise strateegilise raamistiku määрусega järkjärgulised makromajanduslikud tingimused.

78. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks muudatusettepanekuid, kui on vaja toetada nõukogu asjakohaste soovitude rakendamist või maksimeerida ühise strateegilise raamistiku fondide kasvumõju liikmesriikides, kes saavad ELilt rahalist abi. Selline nõudmine võidakse esitada selleks, et toetada:

- a) majanduspoliitika üldsuuniste kohaseid soovitusi;
- b) tööhõivealaseid soovitusi;
- c) kooskõlas artikli 136 lõikega 1 euroala liikmesriikidele adresseeritud erimeetmed;
- d) soovitusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames;
- e) soovitusi ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse raames;
- f) liidu toetust keskpika maksebilansi tasakaalustamise vahendi raames;
- g) liidu toetust Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi raames;
- h) finantsabi Euroopa stabiilsusmehhanismi raames,

79. Kui liikmesriik ei võta tõhusaid meetmeid komisjoni nõudmise peale vaadata läbi oma partnerlusleping ja asjaomased programmid ning teha ettepanekuid nende muutmiseks, võidakse peatada osa maksetest või kõik maksed.

80. Kui tehakse järeldus, et liikmesriik ei ole võtnud piisavaid meetmeid tulenevalt järgmisest:

- a) kooskõlas artikli 136 lõikega 1 euroala liikmesriikidele adresseeritud erimeetmed;
- b) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus;
- c) makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus;
- d) programm keskpika maksebilansi tasakaalustamise süsteemi raames;
- e) programm Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi raames;
- f) finantsabi Euroopa stabiilsusmehhanismi raames,

peatatakse osa kulukohustustest ja maksetest või kõik kulukohustused ja maksed.

81. Ettepaneku kulukohustuste peatamiseks teeb komisjon ning kui nõukogu ei lükka seda ettepanekut ühe kuu jooksul kvalifitseeritud hääleteenamusega tagasi, loetakse see automaatselt nõukogu poolt vastuvõetuks. Otsuse maksete peatamise kohta teeb nõukogu komisjoni ettepanekul. Mis tahes peatamise otsused peavad olema proportsionaalsed ja mõjusad, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning järgides liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet, eelkõige seoses peatamise mõjuga asjaomase liikmesriigi majandusele. Prioriteetseks tuleks pidada kulukohustuste peatamist; maksed tuleks peatada üksnes juhul, kui taotletakse koheseid meetmeid ja kui nõuded on jäetud täitmata.
82. Kulukohustuste täitmise peatamisel järgitakse kahe ülemmäära kohaldamise meetodit,
- a) kehtestades kuni 50%-lise ülemmäära ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatele maksetele ülemäärase eelarvepuudujäägi esmakordse menetluse korral ning kuni 25%-lise ülemmäära ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatele maksetele ülemäärase tasakaalustamatuse esmakordse menetluse korral. Kohustuste täitmise peatamine peaks toimuma järk-järgult ning ulatuma kuni 100%ni ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatest maksetest ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral ning kuni 50%ni ühise strateegilise raamistiku fondidest tehtavatest maksetest ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse korral, võttes arvesse rikkumise tõsidust;
 - b) kehtestades ülemmäära kuni 0,5% nominaalsest SKPst ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse esmakordse rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile b ning ülemmäära kuni 0,25% nominaalsest SKPst ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse esmakordse rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile c. Kui nõuete mittejärgimine jätkub, tuleks seda SKPga seotud ülemmäära järk-järgult suurendada kuni maksimaalselt 1%ni nominaalsest SKPst ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse edasise rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile b ning maksimaalselt kuni 0,5%ni nominaalsest SKPst ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse edasise rikkumise korral vastavalt ühise strateegilise raamistiku määruse artikli 21 lõike 6 punktile c, võttes arvesse rikkumise tõsidust.

83. Komisjon lõpetab kulukohustuste täitmise peatamise, ilma et see piiraks kulukohustuste vabastamise eeskirjade kohaldamist. Maksete puhul teeb otsuse lõpetada kulukohustuste täitmise peatamine nõukogu komisjoni ettepaneku alusel. Vahendid tehakse asjaomasele liikmesriigile taas kättesaadavaks, niipea kui see liikmesriik võtab vajalikke meetmeid.
84. Tulenevalt Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollist (nr 15) ei kohaldata punkti 79 seoses punkti 78 alapunktidega a, b, d ja e ja punkti 80 alapunktidega b ja c Ühendkuningriigi suhtes (vt rakkerühma 21. oktoobri 2010. aasta aruannet ELis majanduse juhtimise tugevdamise kohta).

Tulemusreserv

85. Kõik liikmesriigid loovad ühtekuuluvuspoliitika majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi, samuti EAFRD ja EMKFi jaoks riikliku tulemusreservi, mille suurus on 7% nimetatud eesmärgi kogueraldisest ning mis suurendab keskendatust tulemuslikkusele ja aitab saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmäärke. Kulukohustuste summad, mis kantakse igal aastal riiklikku tulemusreservi, jäetakse välja n+3 kulukohustuste vabastamise eeskirjast seni, kuni reservi ei ole eraldatud. Reservi eraldamine toimub pärast tulemuste hindamist 2019. aastal.

Eelrahastamise määrad

86. Programmi alguses tehtav eelmakse tagab liikmesriigile vahendid, et toetada toetusesaajaid programmi rakendamisel juba programmi algusest alates. Seega tuleks kohaldada järgmisi eelrahastamise määrasid.

Eisialgse eelrahastamise summa tasutakse osamaksetena järgmiselt:

- a) aastal 2014: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast ning 1,5% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 või 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2013 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- b) aastal 2015: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast ning 1,5% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 või 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2014 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- c) aastal 2016: 1% rakenduskavale terveks programmitöö perioodiks fondidest eraldatava toetuse summast.

Kui rakenduskava võetakse vastu 2015. aastal või hiljem, tasutakse varasemad osamaksed vastuvõtmise aastal.

Muud regulatiivsätted

- 87. Kõik programmid läbivad kulukohustuste vabastamise menetluse, mis kehtestatakse sellel alusel, et vabastatakse kulukohustusega seotud summad, mis ei ole hõlmatud eelrahastamise või maksetaotlusega N+3 perioodi jooksul.

Rumeenia ja Slovakkia puhul kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni üles uurima praktilisi lahendusi, kuidas vähendada ohtu, et aastate 2007–2013 riiklikud assigneeringud jäävad automaatselt kasutamata, sealhulgas võimalust muuta määrust 1083/2006.

Hindamine

88. Üldasjade nõukogu arutab iga kahe aasta järel punktis 3 osutatu alusel ühise strateegilise raamistiku fondide rakendamist ja tulemusi ning annab panuse kevadise ülemkogu kohtumise üldhinnangusse, milles käsitletakse kõiki ELi poliitikaid ja vahendeid, millega toetatakse majanduskasvu ja töökohtade loomist kogu Euroopa Liidus.
89. Selliste projektide puhul, mille toetuskõlblikud kogukulud ületavad 50 miljonit eurot (transpordiprojektide puhul 75 miljonit eurot), viib komisjon läbi põhjalikuma eelhindamise, tagamaks, et need on kooskõlas partnerluslepinguga, aitavad kaasa programmi eesmärkide saavutamisele ning on majanduslikult otstarbekad.
90. Komisjon ja liikmesriigid peavad programmitöö perioodi alguses leppima kokku ambitsioonikad eesmärgid. Eesmärgid peavad olema mõõdetavad ning hõlmama finants- ja väljundnäitajaid. Komisjon vaatab eesmärkide saavutamiseks tehtavad edusammud regulaarselt läbi ning esitab vastavalt punktile 3 nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruandeid. Kui kokkulepitud eesmärkide saavutamisel ilmneb olulisi puudusi, võib komisjon teha finantskorrektsioone.

Konkurentsipõhimõtte kohaldamine projektide valimisel

91. Liikmesriigid peavad tagama, et projektide valimisel järgitakse mittediskrimineerivaid, läbipaistvaid ning liidu ja siseriikliku õigusega täielikus kooskõlas olevaid menetlusi ja kriteeriumeid, et valituks osutuksid üksnes parimad projektid.

Käibemaks

92. Käibemaks ei ole ühise strateegilise raamistiku fondidest ega Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud 10 000 miljonist eurost toetuse saamiseks kõlblik. Käibemaksusummad on siiski toetuskõlblikud, kui nad ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutavad.

RUBRIIK 3 „JULGEOLEK JA KODAKONDSUS”

93. Sellesse rubriiki kuuluvad meetmed moodustavad mitmesugustest programmidest koosneva kogumi, mis on suunatud julgeolekule ja kodanikele juhtudel, kui koostöö liidu tasandil annab lisaväärtust. See hõlmab eelkõige meetmeid, mis on seotud varjupaigaõiguse ja rändega, ning algatusi välispiiride ja sisejulgeoleku valdkonnas, samuti meetmeid õigusküsimuste valdkonnas. Erilist tähelepanu pööratakse saarte kogukondadele, kes puutuvad kokku ebaproportsionaalsete rändeprobleemidega. Selle rubriigi meetmetega toetatakse ka tööd kodanike osaluse edendamiseks Euroopa Liidus muu hulgas kultuuri, keelelise mitmekesisuse ja loomesektori kaudu. Lisaks hõlmab see meetmeid rahvatervise ja tarbijakaitse edendamiseks. Programmide lihtsustamine tagab tulevikus selle valdkonna meetmete tõhusama ja tulemuslikuma rakendamise.

Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa *15 686 miljonit eurot*:

RUBRIIK 3 „JULGEOLEK JA KODAKONDSUS”						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469

RUBRIIK 4 „GLOBAALNE EUROOPA”

94. Välispoliitika on üks ELi tegevuse tähtsamaid valdkondi ja seda on uues Lissaboni lepingu institutsioonilises raamistikus veelgi tugevdatud. Mitmeaastane finantsraamistik peab toetama ELi kindlat eesmärki olla rahvusvahelisel areenil aktiivsem osaleja, kellel on nii piirkondlikud kui ka globaalsed huvid ja kohustused. Raamistiku rahastamisvahendid tugevdavad ELi koostööd partneritega, toetavad eesmärki edendada ELi väärtusi välisriikides, kajastades ELi poliitikat suuremate ülemaailmsete probleemide lahendamisel, suurendades ELi arengukoostöö mõju, investeerides ELi naabruspoliitikaga hõlmatud riikide pikaajalisse jõukusse ja stabiilsusse, toetades ELi laienemisprotsessi, suurendades Euroopa solidaarsust pärast looduslikke ja inimtekkelisi katastroofe, parandades kriiside ennetamist ja lahendamist ning võideldes kliimamuutuste vastu. Partnerriikidele antavat toetust kohandatakse vajaduse korral ja objektiivsete kriteeriumide alusel nende arenguolukorra ja pühendumusega, lähtudes edusammudest inimõiguste, demokraatia, õigusriigi ja hea valitsemistava alal. Seda toetatakse suurema paindlikkusega rubriigi 4 piires ja tõhusama rakendamisega.

Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa *58 704 miljonit eurot*:

RUBRIIK 4 „GLOBAALNE EUROOPA”						
(miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794

95. Üks liikmesriikide peaprioriteet peaks olema ELi ametlike kohustuste täitmine, et 2015. aastaks ühiselt eraldada 0,7% kogurahvatulust ametlikule arenguabile ja teha sellega otsustav samm aastatuhande arengueesmärkideni jõudmiseks. Euroopa Liit peaks seetõttu selle kohustuse osana püüdma tagada, et aastatel 2014–2020 loetaks vähemalt 90% tema üldisest välisabist ametlikuks arenguabiks vastavalt OECD arenguabikomitee (DAC) poolt kehtestatud praegusele määratlusele.

RUBRIIK 5 „HALDUS”

96. Vajadus konsolideerida riikide rahandust lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis nõuab riikide valitsustelt erilisi pingutusi, et parandada tõhusust ja tulemuslikkust ning kohaneda muutuva majandusolukorraga. Selle rubriigi alusel tehtavate kulutuste puhul tuleb võtta arvesse institutsioonide suutlikkust täita aluslepingute kohaseid kohustusi, ELi kasvavaid õiguslikke kohustusi ning järgmist ELi laienemist. ELi institutsioonid peavad samuti säilitama oma võime tõmmata ligi ja hoida enda teenistuses väga professionaalseid ja tasakaalustatud geograafilise esindatusega ELi haldusametnikke.

97. Selle rubriigi kulukohustuste tase ei ületa *61 629 miljonit eurot*:

RUBRIIK 5 „HALDUS” (miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417

98. Sellise ülemmäära piires ei või kulutused institutsioonide halduskuludele, välja arvatud pensionid ja Euroopa koolidega seotud kulud, olla järgmise vaheülemmäära raames suuremad kui *49 798 miljonit eurot*.

Halduskulude vaheülemmäär (v.a pensionid ja Euroopa koolid) (miljonit eurot, 2011. aasta hindades)						
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590

99. Nimetatud ülemmäärade puhul on arvestatud järgmise kokkuhoiu mõjusid.

- Kõigis ELi institutsioonides, asutustes ja ametites ning nende haldusüksustes töötajate hulga vähendamine 5% võrra ajavahemikul 2013–2017. Seda kompenseeritakse töötajate tööaja pikendamisega, seejuures töötasu kohandamata.
- Töötajatega mitteseotud kulude vähendamine, reformides täiendavalt personalieeskirju ja võttes muid haldusalaseid sisemeetmeid.
- Osana personalieeskirjade reformist peatatakse kõigi töötajate töötasude ja pensionide palgaskeemi alusel kohandamine kaheks aastaks.
- Nimetatud kokkuvõid jaguneb kõigi institutsioonide ja samuti muude asutuste vahel vastavalt jaotuspõhimõttele ning see põhimõte tehakse siduvaks ja lisatakse eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlevasse institutsioonidevahelisse kokkuleppesse. Igalt institutsioonilt, organilt ja asutuselt oodatakse kuluproгноoside esitamist iga-aastase eelarvemenetluse raames kooskõlas eespool esitatud suunistega. Personalieeskirjade reformi raames käsitletakse ka pensionikulude muutumise küsimust. Osana personalieeskirjade reformist kehtestatakse uuesti palgaskeemi reformi ühe osana solidaarsusmaks määraga 6%. Nendel meetmetel on suur mõju pensionikuludele keskmise pikkusega ja pikaajalises perspektiivis.

100. Eespool nimetatud ülemmäärad on raamistikuks kaasotsustamismenetlusele, mille kohaselt otsustatakse nende ja komisjoni ette pandud muude meetmete (nagu ennetähtaegselt pensionile jäämise piirangud, pensioniea pikendamine ja iga-aastaste kohanduste kindlaksmääramise meetod) konkreetne rakendamine.

HORISONTAALKÜSIMUSED – MITMEAASTASEST FINANTSRAAMISTIKUST VÄLJA JÄÄVAD VAHENDID JA PAINDLIKKUS

101. Mitmeaastane finantsraamistik sisaldab reeglina kõiki punkte, millele on ette nähtud ELi rahastamine, et tagada läbipaistvus ja asjakohane eelarvedistsipliin. Paindlikkusinstrument, solidaarsusfond, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, hädaabireserv ja Euroopa Arengufond jäetakse siiski nende eripära tõttu mitmeaastasest finantsraamistikust välja.
102. Liit peab olema võimeline reageerima sisemistele ja välistele erakorralistele asjaoludele. Samas tuleb kaaluda, kas vajadus paindlikkuse järele ei kahjusta eelarvedistsipliini põhimõtet ja ELi kulutuste läbipaistvuse põhimõtet, sealhulgas kokkulepitud kulude taseme järgimist. Seetõttu on mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtud järgmine paindlikkusinstrument: rubriigis 2 luuakse uus kriisireserv põllumajandussektoris, et anda toetust juhul, kui põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavad suured kriisid.
- Paindlikkusinstrumentidele on iseloomulik, et neid kasutatakse ainult vajaduse korral.
103. Euroopa Liidu Solidaarsusfondi, mille eesmärk on anda finantsabi katastroofide korral, rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades).
104. Paindlikkusinstrumenti, mille eesmärk on katta selgelt määratletud ja ettenägematuid kulusid, rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 471 miljonit eurot (2011. aasta hindades).
105. Hädaabireservi, mille eesmärk on tagada võime reageerida kiiresti kolmandate riikide konkreetsetele ja ettenägematutele abivajadustele (humanitaaroperatsioonid, tsiviilkriisi ohjamine ja kodanikukaitse, rändesurve), rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku ning selle iga-aastane maksimumsumma on 280 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

106. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rahastatakse jätkuvalt väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku iga-aastase ülemmääraga 150 miljonit eurot (2011. aasta hindades).
107. Ettenägemata olukorrale reageerimiseks ja viimase võimalusena kasutamiseks luuakse ettenägemata kulude varu, mille suurus on kuni 0,03% ELi kogurahvatulust ning mis jääb välja 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade hulgast. Otsuse kasutada ettenägemata kulude varu teevad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega. Ettenägemata kulude varu ei tohi ühelgi eelarveaastal kasutada suuremas ulatuses kui mitmeaastases finantsraamistikus tehtavates iga-aastastes tehnilistes kohandustes ette nähtud maksimaalne summa ning see peab olema kooskõlas omavahendite ülemmääraga. Ettenägemata kulude varu kasutuselevõtmisega kättesaadavaks tehtud summad tuleb täielikult kompenseerida jooksva eelarveaasta või tulevaste eelarveaastate mitmeaastase finantsraamistiku ühe või mitme rubriigi varuga. Selliselt kompenseeritud summasid ei võeta finantsraamistiku kontekstis kasutusele. Ettenägemata kulude varu kasutamisel ei tohi ületada selles jooksvaks eelarveaastaks või tulevasteks eelarveaastateks ette nähtud kulukohustuste ja maksete assigneeringute ülemmäärasid.
108. ELi toetust AKV riikidele on ajaloolistel või õiguslikel põhjustel tavapäraselt rahastatud väljaspool ELi eelarvet. Praeguses olukorras, kus Cotonou lepingu kehtivusaeg lõpeb 2020. aastal, jääb Euroopa Arengufond 2014.–2020. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust välja. Märgitakse, et komisjon kavandab Euroopa Arengufondi lisamist eelarvesse alates 2021. aastast. Euroopa Arengufondi kasutada olev kogusumma on 26 984 miljonit eurot. 11. Euroopa Arengufondi jaotamispõhimõtte on esitatud II lisas.
109. Tagatakse konkreetne ja võimalikult suur paindlikkus, järgimaks ELi toimimise lepingu artiklit 323, et võimaldada liidul täita oma kohustusi. See on osa mandaadist, mille alusel eesistujariik jätkab arutelusid Euroopa Parlamendiga kooskõlas punktiga 11.

Euroopa Investeerimispanka (EIP) tõhusam ja suurem roll

110. EIP juba toetab märkimisväärselt majanduskasvu edendamist, näiteks andes laenu liikmesriikidele, kes muidu ei saaks võimaldada struktuurifondide puhul nõutavat kaasrahastamist, või kasutades ühiseid rahastamisvahendeid. EIP rolli tuleks suurendada järgmiselt:
- a) kaasates varases etapis EIP eriteadmised ELi ja EIP kaasrahastatava projekti puhul;
 - b) tagades, et EIPd teavitatakse ELi toetust saavatest projektidest;
 - c) kaasates EIP suurte projektide eelhindamisse, muu hulgas partnerluse Jaspers kaudu;
 - d) kaasates EIP igal sobival võimalusel tehnilise abiga seotud tegevusse.

II OSA: TULUD

111. Omavahendite süsteem peaks põhinema üldistel lihtsuse, läbipaistvuse ja võrdsuse põhimõtetel. Omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidu eelarvesse, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei ületa 1,23% kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Liidu eelarvesse kantud kulukohustuste assigneeringud ei ületada 1,29% kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Säilitatakse kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute vaheline nõuetekohane suhe, et tagada nende omavaheline kokkusobivus.
112. Uus Euroopa Liidu omavahendite süsteem jõustub selle vastuvõtmist viimase liikmesriigi poolt käsitleva teate kättesaamisele järgneva kuu esimesel päeval. Uue süsteemi kõiki elemente kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2014.

Traditsioonilised omavahendid

113. Traditsiooniliste omavahendite sissenõudmise süsteem jääb samaks. Alates 1. jaanuarist 2014 jätkavad liikmesriigid endale siiski sissenõudmiskuludena 20% enda poolt sissenõutud summadest.

Käibemaksupõhised omavahendid

114. Euroopa Ülemkogu kutsus nõukogu üles jätkama tööd komisjoni ettepanekuga uute käibemaksupõhiste omavahendite kohta, et teha see võimalikult lihtsaks ja läbipaistvaks, tugevdada seost ELi käibemaksupoliitikaga ja tegelikult sissenõutud käibemaksuga ning tagada maksumaksjate võrdne kohtlemine kõigis liikmesriikides. Uued käibemaksupõhised omavahendid võiksid asendada kehtivaid käibemaksupõhiseid omavahendeid.

Finantstehingute maksul põhinevad omavahendid

115. 22. jaanuaril 2013 võttis nõukogu vastu nõukogu otsuse, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas. Osalevatel liikmesriikidel palutakse analüüsida, kas sellest võiks saada ELi eelarve uus omavahendite baas. See ei mõjutaks koostöös mitteosalevaid liikmesriike ega Ühendkuningriigi puhul tehtava korrigeerimise arvutamist.

Kogurahvatulul põhinevad omavahendid

116. Meetodit, mille kohaselt kohaldatakse kogurahvatulul põhinevatesse olemasolevatesse omavahenditesse liikmesriikide poolt tehtavate sissemaksete kindlaksmääramiseks ühtset määra, ei muudeta, ilma et see mõjutaks punktide 115 ja 118 kohaldamist.

Rakendusmäärus

117. ELi toimimise lepingu artikli 311 lõike 4 alusel võetakse nõukogu määruse abil vastu rakendusmeetmed.

Korrigeerimised

118. Jätkatakse Ühendkuningriigi puhul kasutatava korrigeerimismehhanismi kohaldamist.

Üksnes ajavahemikus 2014–2020:

- käibemaksupõhiste omavahendite sissenõudmismääraks Saksamaa, Madalmaade ja Rootsi puhul kehtestatakse 0,15%;
- Taani, Madalmaad ja Rootsi saavad kasu nende kogurahvatulul põhinevate aastaste brutomaksete vähendamisest vastavalt 130 miljonit eurot, 695 miljonit eurot ja 185 miljonit eurot. Austria saab kasu oma kogurahvatulul põhinevate aastaste brutomaksete vähendamisest vastavalt 30 miljonit eurot 2014. aastal, 20 miljonit eurot 2015. aastal ja 10 miljonit eurot 2016. aastal.

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK (EU-28)

(EUR million - 2011 prices)

COMMITMENT APPROPRIATIONS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
1. Smart and Inclusive Growth	60.283	61.725	62.771	64.238	65.528	67.214	69.004	450.763
1a: Competitiveness for growth and jobs	15.605	16.321	16.726	17.693	18.490	19.700	21.079	125.614
1b: Economic, social and territorial cohesion	44.678	45.404	46.045	46.545	47.038	47.514	47.925	325.149
2. Sustainable Growth: Natural Resources	55.883	55.060	54.261	53.448	52.466	51.503	50.558	373.179
of which: Market related expenditure and direct payments	41.585	40.989	40.421	39.837	39.079	38.335	37.605	277.851
3. Security and citizenship	2.053	2.075	2.154	2.232	2.312	2.391	2.469	15.686
4. Global Europe	7.854	8.083	8.281	8.375	8.553	8.764	8.794	58.704
5. Administration	8.218	8.385	8.589	8.807	9.007	9.206	9.417	61.629
of which: Administrative expenditure of the institutions	6.649	6.791	6.955	7.110	7.278	7.425	7.590	49.798
6. Compensations	27	0	0	0	0	0	0	27
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	134.318	135.328	136.056	137.100	137.866	139.078	140.242	959.988
as a percentage of GNI	1,03%	1,02%	1,00%	1,00%	0,99%	0,98%	0,98%	1,00%
TOTAL PAYMENT APPROPRIATIONS	128.030	131.095	131.046	126.777	129.778	130.893	130.781	908.400
as a percentage of GNI	0,98%	0,98%	0,97%	0,92%	0,93%	0,93%	0,91%	0,95%
OUTSIDE THE MFF	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
Emergency Aid Reserve	280	280	280	280	280	280	280	1.960
European Globalisation Fund	150	150	150	150	150	150	150	1.050
Solidarity Fund	500	500	500	500	500	500	500	3.500
Flexibility instrument	471	471	471	471	471	471	471	3.300
EDF	2.952	3.868	3.911	3.963	4.024	4.094	4.174	26.984
TOTAL OUTSIDE THE MFF	4.353	5.269	5.312	5.364	5.425	5.495	5.575	36.794
as a percentage of GNI	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
TOTAL MFF + OUTSIDE MFF	138.671	140.597	141.368	142.464	143.291	144.573	145.817	996.782
as a percentage of GNI	1,06%	1,06%	1,04%	1,04%	1,03%	1,02%	1,02%	1,04%

MULTIANNUAL FINANCIAL FRAMEWORK (EU-28)

(EUR million - current prices)

COMMITMENT APPROPRIATIONS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
1. Smart and Inclusive Growth	63.972	66.812	69.304	72.342	75.270	78.751	82.466	508.918
1a: Competitiveness for growth and jobs	16.457	17.553	18.345	19.794	21.095	22.927	25.026	141.197
1b: Economic, social and territorial cohesion	47.434	49.171	50.864	52.447	54.065	55.707	57.316	367.005
2. Sustainable Growth: Natural Resources	59.304	59.598	59.908	60.191	60.267	60.344	60.422	420.035
of which: Market related expenditure and direct payments	44.130	44.368	44.628	44.863	44.889	44.916	44.942	312.737
3. Security and citizenship	2.179	2.246	2.378	2.514	2.655	2.801	2.950	17.723
4. Global Europe	8.335	8.750	9.142	9.432	9.824	10.269	10.509	66.261
5. Administration	8.721	9.076	9.483	9.919	10.346	10.787	11.254	69.585
of which: Administrative expenditure of the institutions	7.056	7.350	7.678	8.008	8.360	8.700	9.071	56.224
6. Compensations	29	0	0	0	0	0	0	29
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	142.539	146.482	150.215	154.398	158.363	162.952	167.602	1.082.551
as a percentage of GNI	1,03%	1,02%	1,00%	1,00%	0,99%	0,98%	0,98%	1,00%
TOTAL PAYMENT APPROPRIATIONS	135.866	141.901	144.685	142.771	149.074	153.362	156.295	1.023.956
as a percentage of GNI	0,98%	0,98%	0,97%	0,92%	0,93%	0,93%	0,91%	0,95%
OUTSIDE THE MFF	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
Emergency Aid Reserve	297	303	309	315	322	328	335	2.209
European Globalisation Fund	159	162	166	169	172	176	179	1.184
Solidarity Fund	531	541	552	563	574	586	598	3.945
Flexibility instrument	500	510	520	531	542	552	563	3.719
EDF	3.132	4.187	4.318	4.463	4.622	4.796	4.988	30.505
TOTAL OUTSIDE THE MFF	4.752	5.839	6.003	6.182	6.375	6.585	6.812	42.548
as a percentage of GNI	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
TOTAL MFF + OUTSIDE MFF	147.291	152.321	156.219	160.580	164.738	169.537	174.414	1.125.099
as a percentage of GNI	1,06%	1,06%	1,04%	1,04%	1,03%	1,02%	1,02%	1,04%

11. Euroopa Arengufondi jaotamispõhimõte

	11. Euroopa Arengufondi jaotamis- põhimõte
BE	3,25%
BG	0,22%
CZ	0,80%
DK	1,98%
DE	20,58%
EE	0,09%
IE	0,94%
EL	1,51%
ES	7,93%
FR	17,81%
IT	12,53%
CY	0,11%
LV	0,12%
LT	0,18%
LU	0,26%
HU	0,61%
MT	0,04%
NL	4,78%
AT	2,40%
PL	2,01%
PT	1,20%
RO	0,72%
SI	0,22%
SK	0,38%
FI	1,51%
SE	2,94%
UK	14,68%
HR	0,23%